

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy

rok szkolny 2018/2019

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZY W ZAMOŚCIU

AKTY PRAWNE

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy powstał w oparciu o:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Art. 48,53,54,70,72.
2. Konwencję o Prawach Dziecka Art. 3, 19 i 33.
3. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych.
4. Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przystosowanej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z dn. 28.08.2015 r. poz. 1249).
7. Statut SOSW.
8. Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
9. Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii.
10. Ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
11. Narodowy Program Zdrowia.
12. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Wszystkie oddziaływania wychowawcze Specjalnego Ośrodka Szkolnego – Wychowawczego ukierunkowane są na realizację misji Ośrodka:

- kształcenie, wychowanie oraz zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną oraz autyzmem,
- dążenie do ich maksymalnej samodzielności.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny to dokument pozwalający scalać oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne szkoły i środowiska uczniów. Stanowią wytyczne do pracy wychowawczej skierowane do Dyrekcji Szkoły, Rady Pedagogicznej, Samorządu Uczniowskiego, pracowników administracyjnych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły przy współdziałaniu rodziców. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów. Program powstał w oparciu o nową podstawę programową.

Program został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej z użyciem narzędzi:

- ankiet dla wychowawców klas;
- wywiadu z wychowawcami klas;
- ankiet dla rodziców;
- wywiadu z przedstawicielami uczniów;
- analizy dokumentacji szkolnej;
- analizy dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego
- analizy raportów badań w zakresie działań profilaktycznych na terenie miasta i kraju, w tym raportów NIK..

Z diagnozy sytuacji wynika, że główne problemy młodzieży naszej szkoły to trudności w samodzielnym funkcjonowaniu: mała zaradność, nieumiejętne posługiwanie się gotówką, problemy z utrzymaniem higieny osobistej, a także trudności wynikające z obniżonego obrazu siebie jako osoby niepełnosprawnej oraz nieumiejętność właściwego nawiązywania i podtrzymywania kontaktów rówieśniczych. U naszych uczniów mogą występować zaburzenia zachowania, w tym agresja słowna i fizyczna, które nie zawsze są wynikiem demoralizacji, ale również wynikają ze specyfiki zaburzeń towarzyszących upośledzeniu umysłowemu. Ponadto problemy zdrowotne oraz obniżony poziom samokontroli mogą prowadzić do zwiększenia zachowań ryzykownych, jak stosowanie substancji uzależniających, nadużywanie nowoczesnych technologii, niewłaściwe zachowania seksualne, a także zwiększają ryzyko chorób cywilizacyjnych, w tym nadwagi i otyłości.

Czynniki ryzyka – cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych:

- środowisko społeczne promujące negatywne wzorce zachowań,
- modelowanie takich zachowań w domu i szkole,
- grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania destrukcyjne,
- niskie wyniki w szkole i brak celów życiowych
- nieumiejętne gospodarowanie czasem

Czynniki chroniące – sytuacje, warunki zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka:

- budzenie zainteresowań,
- budowanie pozytywnego stosunku do szkoły,
- otwarta, serdeczna atmosfera w szkole,
- nauka kompetencji społecznych,
- silna więź z rodzicami,
- konstruktywna grupa rówieśnicza,
- akceptacja i zrozumienie ze strony środowiska lokalnego,
- wsparcie w trudnych sytuacjach.

Dokonana diagnoza pokazuje, że prowadzone dotychczas działania przynoszą rezultaty, ponadto należy zaproponować nowe formy, których potrzeba wynika z pojawiających się problemów oraz potrzeb nauczycieli, uczniów i ich rodzin.

SYLWETKA ABSOLWENTA - pragniemy, aby absolwent naszej szkoły:

1. był świadomy swojej niepełnosprawności, znał swoje słabe i mocne strony,
2. potrafił komunikować się z innymi ludźmi,
3. został przygotowany (zależnie od umiejętności i możliwości) do udziału w warsztatach terapii zajęciowej lub zatrudnienia na otwartym rynku pracy,
4. potrafił zachować się w sposób społecznie akceptowalny w miejscu publicznym, w pracy, podczas przejazdów środkami komunikacji,
5. znał swoją narodowość i symbole narodowe.

CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Głównym celem programu jest zwiększenie lub nabycie przez uczniów umiejętności prawidłowego funkcjonowania w szkole i środowisku zgodnie z uniwersalnymi wartościami i normami społecznymi. W przypadkach pojawienia się zachowań ryzykownych oraz innych trudności (wychowawczo – dydaktycznych i materialnych) udzielanie niezbędnej opieki psychologiczno – pedagogicznej i wsparcia.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie świadomości młodzieży na temat uniwersalnych wartości oraz społecznych norm postępowania.
2. Podniesienie poziomu umiejętności psychospołecznych
3. Zmniejszenie ilości zachowań ryzykownych.

TREŚCI

OBSZAR:ZDROWIE – EDUKACJA ZDROWOTNA				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
PRZECIWDZIAŁANIE KRYZYSOM ZDROWIA PSYCHICZNEGO 1. Akceptacja siebie jako osoby niepełnosprawnej, doskonalenie umiejętności oceny własnych kompetencji. 2. Rozpoznawanie i odpowiednie wyrażanie emocji i uczuć, radzenie sobie ze stresem, niepowodzeniami, trudnymi sytuacjami życiowymi – choroba, śmierć bliskich osób, żałoba.	Organizacja opieki psychopedagogicznej na terenie szkoły i internatu.	zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne	psycholog, pedagog	wrzesień 2018
	Psychoedukacja uczniów w zakresie wymienionych treści.	zajęcia edukacyjne	nauczyciele funkcjonowania, religii, psycholog, pedagog	wg planów klasowych
	Wsparcie psychologiczne uczniów i ich rodzin w sytuacjach trudnych.	rozmowy wspierające z uczniem i rodzicami	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog	w miarę potrzeb

3. Kształtowanie postaw asertywnych.				
PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE CHOROBY CYWILIZACYJNYM 1. Promowanie zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz przeciwdziałanie problemom zdrowotnym: • nadwaga i otyłość • wady postawy • cukrzyca • próchnica 2. Wdrażanie do maksymalnej samodzielności podczas dbania o swoje zdrowie : • rozumienie istoty badań profilaktycznych (badania okresowe, wizyty u stomatologa, urologa, ginekologa); • wdrażanie profilaktyki brania leków bez przepisu lekarza; • doskonalenie umiejętności	Edukacja uczniów, kształtowanie prawidłowych nawyków, zachęcanie do aktywności fizycznej w formach dostosowanych do możliwości uczniów.	zajęcia edukacyjne i specjalistyczne	nauczyciele funkcjonowania, przysposobienia do pracy w zakresie sporządzania posiłków, wychowania fizycznego, rehabilitant, pielęgniarka, wychowawcy internatu.	wg planów klasowych
	Współpraca z przychodnią stomatologiczną Edentika.	przeгляд stomatologiczny	wicedyrektor	październik – listopad 2018
	Opieka pielęgniarki szkolnej w zakresie profilaktyki.	pogadanki w klasach – przykładowa tematyka: higiena osobista, pierwsza pomoc przy skaleczeniach, zapobieganie przeziębieniom i grypie, praca pielęgniarki w szkole; rozmowy indywidualne –	pielęgniarka szkolna	wg planów klasowych na bieżąco

wyboru odzieży i ubierania się adekwatnego do sytuacji i pogody.		przeciwdziałanie uzależnieniom, zasady prawidłowej diety, kontrola masy ciała, ciśnienia.		
KSZTAŁTOWANIE POSTAW EKOLOGICZNYCH 1. Rozwijanie potrzeby spędzania czasu na świeżym powietrzu. 2. Ukazywanie związku człowieka z przyrodą. 2. Wyrabianie nawyków oszczędnego gospodarowania wodą, energią, materiałami, praktyczne sortowanie odpadów.	Edukacja uczniów w zakresie wymienionych treści, utrwalanie właściwych nawyków, wyjazdy, spacer, zajęcia na świeżym powietrzu.	zajęcia edukacyjne	nauczyciele funkcjonowania, przysposobienia do pracy, wychowania fizycznego, wychowawcy internatu.	wg planów klasowych
	Dbanie o teren zielony wokół szkoły.	prace ogrodnicze na terenie Ośrodka	nauczyciele przysposobienie do pracy w zakresie prac ogrodniczych	wg planów klasowych
	Podjęmowanie działań na rzecz ochrony przyrody: „Sprzątanie Świata” „Dzień ziemi”	udział w akcji gazetka tematyczna	koordynator LOP	wrzesień 2018 kwiecień 2019

OBSZAR: RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
FUNKCJONOWANIE W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ/ KOMUNIKACJA 1. Wdrażanie do nawiązywania prawidłowych relacji koleżeńskich, skutecznego i poprawnego komunikowania się z innymi. 2. Wdrażanie do współdziałania w grupie i pomagania sobie, uczenie się wykonywania pracy charytatywnej/wolontariackiej. 3. Właściwe relacje z płcią przeciwną, utrzymywania bliskości lub dystansu, uczenie się życia towarzyskiego.	Integracja zespołu klasowego.	imprezy klasowe: Andrzejki, Choinka, Poranek wigilijny, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet, śniadanie wielkanocne rajdy, wycieczki	wychowawcy klas, zespół nauczycieli, koordynatorzy nauczyciele, organizatorzy wycieczek	wg harmonogramu uroczystości wg planów klasowych oraz ofert
	Organizacja wolontariatu szkolnego:	realizacja innowacji „Pomagania można też się nauczyć” włączanie się w akcje charytatywne: Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę Pełna miska dla schroniska	opiekunowie wolontariatu	wrzesień 2018 – czerwiec 2019 listopad - grudzień 2018 marzec – maj 2019
	Edukacja psychoseksualna	zajęcia edukacyjne	nauczyciele funkcjonowania, psycholog, pedagog	wg planów klasowych
	Nauka rozwiązywania konfliktów	zajęcia edukacyjne prowadzenie interwencji i mediacji	nauczyciele funkcjonowania, psycholog, pedagog wychowawcy klas, psycholog, pedagog	wg planów klasowych w miarę potrzeb

FUNKCJONOWANIE W RODZINIE 1. Ukazywanie roli rodziny w życiu człowieka, ukazywanie rodzimych zwyczajów i tradycji świątecznych. 2. Wdrażania do przyszłych ról w małżeństwie, w którym występuje niepełnosprawność oraz do sprawowania opieki nad dzieckiem – odpowiedzialne rodzicielstwo.	Organizowanie uroczystości rodzinnych.	wspólne świętowanie np. Dzień Matki, Dzień Ojca, urodziny, Dzień Dziecka udział w wycieczkach, wyjściach, uroczystościach	wychowawcy klas	wg harmonogramu uroczystości i planów klasowych
	Edukacja w zakresie wymienionych treści.	zajęcia edukacyjne	nauczyciele funkcjonowania, psycholog, pedagog	wg planów klasowych
FUNKCJONOWANIE W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ 1. Budowanie wokół siebie kręgu wsparcia – grupy przyjaznych osób. 2. Kształtowanie ról społecznych.	Organizowanie lub udział w imprezach środowiskowych z absolwentami i uczestnikami WTZ z powiatów oraz młodzieżą ze szkół zamojskich oraz innych Ośrodków	Zjazd absolwentów internatu	wychowawcy internatu	wrzesień – październik 2018
		Spotkanie integracyjne z uczestnikami WTZ z powiatów	koordynator	listopad 2018
		V Logopedyczny Konkurs Plastyczno-Literacki	koordynator	styczeń 2019
		V Regionalne Prezentacje Artystyczne „Co nam w duszy gra”	koordynator	marzec 2019
		XVII Wojewódzki Konkurs Twórczości „Zawsze niech będzie”	koordynator	kwiecień - maj 2018
konkurs talentów w internacie	wychowawcy internatu	maj - czerwiec 2018		

	Korzystanie z dóbr kultury, miejsc i instytucji użyteczności publicznej,	uczestnictwo uczniów w imprezach i uroczystościach odbywających się na terenie miasta wyjścia do BWA, ZDK, kina, teatru, muzeum, restauracji, ZOO	wychowawcy klas we współpracy z zespołem klasowym nauczycieli, wychowawcy internatu	wg planów klasowych
	Promocja Ośrodka w społeczności lokalnej.	kiermasze świąteczne	nauczyciele przysposobienia do pracy w zakresie wytwarzania przedmiotów dekoracyjnych	grudzień 2018 kwiecień 2019

OBSZAR: KULTURA – WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ				
TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
KSZTAŁTOWANIE OSOBOWOŚCI UCZNI 1. Kształtowanie umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu, rozumienie praw obywatelskich w tym praw osób niepełnosprawnych w oparciu o Konwencję o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz umiejętność dbania o ich przestrzeganie. 2. Uczestniczenie w samorządnym życiu szkoły, rozumienie roli ucznia w szkole przysposabiającej do pracy	Zapoznanie i utrwalanie wiadomości dotyczących praw i obowiązków ucznia.	zajęcia edukacyjne	wychowawcy klas	wrzesień – październik 2018
	Zapoznanie z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Trening umiejętności społecznych: - eliminowanie aroganckich zachowań i wulgaryzmów, - ćwiczenia sytuacji kształcących umiejętności podejmowania decyzji, - ćwiczenia w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, poznawanie sposobów zwracania się o pomoc,	zajęcia edukacyjne	wychowawcy klas, nauczyciele funkcjonowania, wychowawcy internatu psycholog, pedagog	wg planów klasowych, na wszystkich lekcjach, podczas pobytu w internacie

3. Wdrażanie do pracy nad własnym charakterem. 4. Rozwijanie czytelnictwa. 5. Doskonalenie umiejętności dokonywania wyborów w różnych sytuacjach życiowych. 6. Prowadzenie działań antydyskryminacyjnych.	- kształtowanie systemu wartości, wyrabianie odpowiedzialności za rozwój osobisty, uczenie kompetencji społecznych; - zachęcanie do kreatywności i innowacyjności.			
	Udział w programie „Cała Polska czyta dzieciom”	Tydzień Głośnego Czytania prezentacje artystyczne	koordynator	maj/czerwiec 2019
	Udział w przedsięwzięciach kształtujących postawę tolerancji.	Światowy Dzień Zespołu Downa Światowy Dzień Świadomości Autyzmu	koordynator koordynator	marzec 2019 kwiecień 2019
ROZWIJANIE SAMODZIELNOŚCI I ZAINTERESOWAŃ ZAWODOWYCH 1. Dążenie do osiągnięcia maksymalnej zaradności w dorosłym życiu. 2. Poznanie znaczenia pracy w życiu człowieka. Rozpoznawanie i nazywanie własnych potrzeb i oczekiwań w odniesieniu do pracy; uczenie się wskazywania swoich mocnych i słabych stron w sytuacji pracy. 4. Uczenie się określania preferencji (zainteresowań) i predyspozycji zawodowych, doskonalenie	Prowadzenie działalności doradczo-zawodowej w formie zajęć grupowych i indywidualnych	zajęcia edukacyjne, porady i konsultacje	koordynator Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	wg WSDZ
	Wdrażanie do zaradności w życiu codziennym, adekwatnie do indywidualnego poziomu sprawności i umiejętności.	zajęcia przysposobienia do pracy, zajęcia w internacie	nauczyciele przysposobienia do pracy, wychowawcy internatu	wg planów klasowych, na wszystkich lekcjach, podczas pobytu w internacie
	Organizacja kół zainteresowań na terenie internatu.	uczestnictwo w wybranym kole zainteresowań wg własnych preferencji	wychowawcy internatu	wrzesień 2018 wg harmonogramu
	Utrwalanie bezpieczeństwa i higieny miejsca pracy – czytanie, objaśnianie przepisów bhp, p.poż., instrukcji obsługi sprzętu.	zajęcia przysposobienia do pracy, zajęcia w internacie	nauczyciele przysposobienia do pracy, wychowawcy internatu	wg planów klasowych, na wszystkich lekcjach, podczas pobytu w internacie

umiejętności planowania swojej przyszłości zawodowej, uczenie się odróżniania marzeń realnych od nierealnych. 5. Uczenie się zachowań właściwych dla pracownika. 6. Rozwijanie samodzielności w planowaniu budżetu i wydatków.	Wdrażanie do użytkowego korzystania z nowoczesnych technologii, rozwijanie kompetencji cyfrowych	nauka korzystania z komputera i Internet w celu wyszukiwania informacji	nauczyciele funkcjonowania bibliotekarz	wg planów klasowych
	Praktyczne wykorzystanie nabytych umiejętności.	wyjścia do instytucji, ćwiczenia w wypełnianiu prostych dokumentów, ćwiczenia w podpisywaniu się, posługiwanie się dokumentem tożsamości	wychowawcy, nauczyciele funkcjonowania	wg planów klasowych
	Udział w przedsięwzięciach rozwijających zainteresowania zawodowe	wyjścia do zakładów pracy udział w targach edukacyjnych	wychowawca klasy	wg planów zajęć
KSZTAŁTOWANIE SZACUNKU DO WŁASNEGO PAŃSTWA – wychowanie patriotyczne: 1. Poznanie własnego regionu, państwa i tradycji oraz instytucji i organizacji związanych z kulturą. 2. Uczenie tolerancji dla innych kultur.	Prezentacja symboli narodowych, odwiedzanie miejsc pamięci narodowej w mieście i regionie, utrwalanie podstawowych wiadomości o Polsce, zbieranie informacji na temat aktualnych wydarzeń w mieście, w kraju, przybliżanie sylwetek wielkich Polaków, ludzi zasłużonych dla miasta i regionu.	zajęcia edukacyjne: funkcjonowania, zajęcia rewalidacyjne, wycieczki np. na Rotundę, Pomnik Dzieci Zamojszczyzny, wycieczki z przewodnikiem, lekcje muzealne np. Arsenał	wychowawcy, klasowe zespoły nauczycieli	listopad 2017 maj 2018
	Upamiętnianie rocznic i świąt państwowych, w tym 100 rocznicy odzyskania niepodległości..	udział w apelach, akademiach, uroczystościach szkolnych	klasowe zespoły nauczycieli, organizatorzy uroczystości	wg harmonogramu uroczystości
	Realizacja projektu „Wędrując po świecie... Hiszpania”	quiz wiedzy konkursy prezentacje artystyczne	koordynator	lutym-kwiecień 2019

OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)

TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
ZAPOBIEGANIE ZACHOWANIOM RYZYKOWNYM ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM: - nikotyna, - narkotyki, - dopalacze - napoje energetyczne, - inne środki (leki, itp.) - gry komputerowe, Internet, telefony	Edukacja uczniów w zakresie wymienionych treści.	zajęcia edukacyjne	nauczyciele funkcjonowania, psycholog, pedagog	wg planów klasowych
	Przeciwdziałanie wagarom, samowolnemu opuszczaniu szkoły, spóźnieniom.	monitorowanie frekwencji uczniów natychmiastowe zgłaszanie ucieczek do pedagoga, psychologa wzmocnienie dyżurów nauczycieli	wychowawcy, pedagog nauczyciele wicedyrektor	co miesiąc przez cały rok szkolny; na bieżąco w miarę potrzeb
	Realizacja projektu „Uzależnieni! ależ skąd! Czyli – w zdrowym ciele zdrowy duch”.	konkurs plastyczny, warsztaty praktyczne z udziałem rodziców	koordynator	październik – listopad 2018
	Udział w kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł	konkurs plastyczny zajęcia taneczne spotkania z kosmetyczkami i stylistkami warsztaty wzmacniające	koordynator	październik – listopad 2018

		poczucie własnej wartości zajęcia na siłowni		
	Realizacja zadań w ramach programu „Przemoc boli”	zajęcia tematyczne gazetka informacyjna	koordynator	listopad 2018 - czerwiec 2019
	Współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną	warsztaty dla uczniów na temat profilaktyki uzależnień	opiekunowie PCK	I semestr
	Współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły (policja, Straż Miejska, sąd rodzinny, ośrodki pomocy społecznej)	informowanie o sytuacjach trudnych	wicedyrektor, psycholog, pedagog	w miarę potrzeb
UTRWALANIE ZASAD BEZPIECZEŃSTWA. 1. Utrwalanie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, transporcie publicznym, bezpiecznego wypoczynku, nauka orientacji w przestrzeni bliższego i dalszego środowiska. 2. Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych, uczenie się odróżniania fikcji od rzeczywistości.	Edukacja uczniów, wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa.	zajęcia tematyczne, wyjścia, spacery, przejazdy MZK udział w próbnej ewakuacji.	nauczyciele funkcjonowania, klasowe zespoły nauczycieli, wychowawcy internatu	wg planów klasowych
	Wdrażanie do bezpiecznego poruszania się w drodze do/ze szkoły oraz spędzania czasu wolnego podczas ferii i wakacji.	apele	nauczyciele wychowania fizycznego	wrzesień/październik 2018 styczeń 2019 czerwiec 2019
	Nauka udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej – m.in. krwotok z nosa, skaleczenie, poparzenie, stłuczenie, omdlenie, atak epilepsji.	szkolenie z pierwszej pomocy	PCK	listopad 2019

3. Dbłość o ochronę danych personalnych podczas korzystania z Internetu.	Edukacja uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń mobilnych.	zajęcia edukacyjne apel z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu	nauczyciele funkcjonowania psycholog, pedagog	wg planów klasowych luty 2019

OBSZAR: ZINTEGROWANE DZIAŁANIA NAUCZYCIELI ORAZ WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

TREŚCI	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
PARTNERSTWO RODZICÓW I SZKOŁY W ZAKRESIE WYCHOWANIA I EDUKACJI	Rozpoznawanie oczekiwań rodziców dotyczących funkcjonowania szkoły, inspirowanie do zgłaszania inicjatyw.	rozmowy, ankiety	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog	wrzesień 2018, cały rok szkolny
	Zapoznavanie rodziców z działalnością statutową szkoły, podstawowymi dokumentami, przepisami prawa oświatowego, planowanymi działaniami	zebrania z dyrektorem, wychowawcą, informacje na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń	dyrektorzy, wychowawcy klas, psycholog, pedagog	wrzesień 2018, cały rok szkolny
	Przekazywanie informacji o postępach i trudnościach dziecka, ustalanie sposobów ich przezwycięzania.	rozmowy indywidualne, udział w posiedzeniach zespołów dokonujących oceny wielospecjalistycznej dziecka	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, psycholog, pedagog	na bieżąco styczeń 2019 czerwiec 2019
	Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców.	szkolenia i warsztaty dla rodziców przekazywanie informacji w formie ulotek i gazetki ściennej „Kącik edukacyjny dla rodziców”	koordynator Szkoły Rodziców pedagog	wg planu pracy co najmniej 2 razy w semestrze

	Inspirowanie rodziców do aktywnego włączania się w życie szkoły: - udział rodziców oraz pomoc w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych, - pomoc w organizacji wycieczek, biwaków, realizacji projektów, - włączanie rodziców jako ekspertów w działania edukacyjne i wychowawcze.	wybory rady rodziców (klasowe, szkolna) zebrania z rodzicami, wykonywanie przydzielonych zadań (gromadzenie rekwizytów, zakupy, przygotowanie poczęstunku, przygotowywanie przedstawień, koncertów, pomoc w opiece)	wychowawcy klas, wychowawcy internatu, zespoły nauczycieli, psycholog, pedagog	wg planów klasowych, harmonogramu uroczystości i wycieczek

Zadania nauczycieli Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy:

- zwracanie szczególnej uwagi podczas dyżurów na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnia, wejście do szkoły, boisko, itp.,
- informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły,
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- dawanie przykładów sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Zadania wychowawców klas:

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów- godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.),
- współpraca z rodziną- inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.,
- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

Zadania psychologa, pedagoga szkolnego:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych
- organizowanie pogadanek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, straży miejskiej
- pedagogizacja rodziców.

Zadania rodziców:

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców :

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny;
- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym bądź dyrektorem /wicedyrektorem szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom;
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych;
- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów;

BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW

W szkole działa system monitoringu wizyjnego.

Zasady wykorzystania zapisów z monitoringu:

1. System monitoringu wizyjnego ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, kontrolę zachowania i zdrowia uczniów.
2. System monitoringu ma służyć podejmowaniu działań interwencyjnych.
3. Zapis w systemie monitoringu może być wykorzystany podczas stosowania konsekwencji przewidzianych w Statucie Szkoły.
4. W sytuacji pobicia, stosowania przemocy, kradzieży, uszkodzenia mienia itp. zapis w systemie zostanie wykorzystany do podjęcia odpowiednich działań przez Dyrektora Szkoły, wychowawców i nauczycieli oraz funkcjonariuszy Policji.

FORMY PRACY

1. praca indywidualna,
2. praca w grupach,
3. praca w zespołach,

SPOSOBY OSIĄGANIA CELÓW I ZASTOSOWANE METODY

- zajęcia warsztatowe,
- pogadanka,
- dyskusje,
- zajęcia aktywizujące,
- konkursy, quizy,
- apele,
- przedstawienia,
- wycieczki, wyjścia
- pogadanka wizualna, czyli gazetki informacyjne, plakaty, ulotki informacyjne, wystawy i projekty,
- zajęcia lekcyjne,

PARTNERZY

- Rodzice
- Poradnie psychologiczno-pedagogiczne
- Komenda Miejska Policji – Wydział ds. Nieletnich i Wydział Ruchu Drogowego
- Straż Miejska
- Sąd Rodzinny
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- MOPS, GOPS
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Poradnie specjalistyczne (przychodnia stomatologiczna „Edentika”, Centrum Medyczne „Dermedica”)

EWALUACJA

W ewaluacji uwzględnia się opinie uczniów, rodziców i nauczycieli.

Sposobami oceny założonych celów będą:

1. analiza dokumentów:
 - program wychowawczy, plany wychowawcze poszczególnych klas,
 - księga protokołów Rady Pedagogicznej,
 - dzienniki lekcyjne,
2. ankiety lub wywiad skierowane do:
 - uczniów,
 - nauczycieli,
 - rodziców,
3. dane pozyskane z obserwacji funkcjonowania placówki.

BIBLIOGRAFIA

1. Gaś Z.B. Badanie zapotrzebowania na profilaktykę w szkole. Poradnik dla szkolnych liderów profilaktyki. MENiS, Warszawa 2004;
2. Gaś Z. B. Szkolny program profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja. MENiS, Warszawa 2003;
3. Kamińska – Buśko B. (red). Zapobieganie uzależnieniom uczniów. CMPPP MEN Warszawa 1997;
4. Ostaszewski K. Nowe definicje poziomów profilaktyki. Remedium Nr 7-8 2005;
5. Szymańska J. (red) Profilaktyka w szkole. Poradnik dla nauczycieli. CMPPP MEN, Warszawa 2005;
6. K. Słupek, Dyscyplina w klasie. Poradnik pedagogiczny, wyd. Rubikon, Kraków 2010.

Literatura dla rodziców:

1. Kevin Steede, 10 błędów popełnianych przez dobrych rodziców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007.
2. M. Załusińska, W. Malinowski, Trening umiejętności wychowawczych. Dla rodziców i specjalistów, wyd. P.G, Sopot 2016.
3. P. C. Kendall, Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Techniki terapeutyczne dla profesjonalistów i rodziców, Sopot 2015.
4. L. A. Reddy, Rozwijanie umiejętności społecznych dziecka, wyd. PWN, W-wa 2015.
5. Kołakowski, A. Pisula, Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna, Sopot 2009/2011.

Literatura dla uczniów:

1. Pocz B., Csanyi D. i in. Masz prawo. Namas, 2017.
2. Bąkiewicz G. Ale historia... Jadwiga kontra Jagiełło. Nasza Księgarnia, 2017.
3. Bąkiewicz G., Szymeczko K., Wakuła P. Zdarzyło się w Polsce. Walka o wolność. Wyd. Literatura, Łódź, 2017.
4. Szczygielski M. Arka czasu. Instytut Wydawniczy Latarnik, 2015.
5. Willman A. (red.) Tradycje i obyczaje polskie. Wyd. Dragon, Bielsko-Biała, 2017.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 28.09.2018r.